

GGD Gelderland-Zuid
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Gemeente Wijchen

Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00

e gemeente@wijchen.nl

datum 19 december 2023
onderwerp Reactie op kaderbrief GGD 2025
verzonden

contactpersoon

Joëlla van de Griend
t 088 432 7628

ons kenmerk

Z/23/145161

Geacht bestuur,

In deze brief leest u onze reactie op uw kaderbrief 2025. We waarderen de uitvoerige kaderbrief waarin u de te verwachten ontwikkelingen voor de GGD schetst. Dat stelt ons in de gelegenheid om hier tijdig op te reageren, zodat u onze reactie kunt meenemen bij het opstellen van de begroting 2025. De onderwerpen uit uw kaderbrief die wij in deze zienswijze niet benoemen nemen wij ter kennisgeving aan.

Versterken van de organisatie

U geeft aan dat in 10 jaar tijd het aantal medewerkers bij de GGD met 50% is gegroeid, terwijl het management is gedaald van 8 naar 4 managers. U geeft aan dat de 'span of support' van managers daardoor te groot geworden is. De GGD heeft te maken met een hoog ziekteverzuim en moeite met het vinden en binden van personeel. U stelt voor om o.a. een tweetal managers aan te trekken die medewerkers beter kunnen begeleiden. In 2024 heeft u hiervoor eenmalig middelen toegekend gekregen van de gemeenten. U vraagt hiervoor structureel € 330.000 per jaar. Wij erkennen dat de GGD de afgelopen jaren in omvang gegroeid is en dat er stappen nodig zijn om als GGD een aantrekkelijk werkgever te kunnen zijn. Wij steunen uw voorstel voor het versterken van de organisatie en vragen u te monitoren of de werknemerstevredenheid en het ziekteverzuim zich positief ontwikkelen.

Het landelijk professioneel kader Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

De contacten van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) staan beschreven in het landelijk professioneel kader (LPK). Na een analyse is gebleken dat het LPK in Gelderland-Zuid hier niet aan voldoet. Het LPK volledig implementeren betekent een uitzetting van circa €750.000. Het risico bestaat dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) de JGZ onder verscherpt toezicht stelt. Het Dagelijks Bestuur van de GGD heeft voorgesteld om een werkgroep van GGD en gemeenten te formeren om verschillende scenario's uit te werken. We wachten het advies van deze werkgroep af.

Toenemende aandacht en vragen op terrein van gezondheid en milieu

Wij lezen in uw kaderbrief dat er een sterke stijging in het aantal vragen van inwoners, scholen en andere organisaties is met betrekking tot milieu, klimaatverandering, hitte, houtstook en binnenmilieu. U stelt daarom uitbreiding voor van deze uniforme taak. Wij

vinden het belangrijk dat de GGD vragen vanuit de maatschappij kan beantwoorden over deze vraagstukken. We erkennen dat de invloed van de kwaliteit van de woonomgeving op de gezondheid steeds meer aandacht krijgt. Graag zien we een onderbouwing welke taken hiervan uniform zijn en welke eventueel facultatief in het productenboek 'gezondheid en milieu' waar de GGD samen met gemeenten de komende tijd aan werkt. We vragen u e.e.a. zoveel mogelijk binnen de reguliere begroting op te lossen.

Forensische geneeskunde

De GGD staat landelijk voor een uitdaging om voldoende capaciteit voor forensische geneeskunde te kunnen organiseren. Het gaat hierbij om de uitvoering van de lijkschouw, het forensisch medisch onderzoek, de medische arrestantenzorg en de forensisch medisch expertise bij kindermishandeling. In enkele regio's is het de afgelopen tijd voorgekomen dat 'code zwart' van kracht was. Een situatie waarin geen forensisch arts beschikbaar is, terwijl de politie of de gemeente deze wel nodig heeft. Wij spreken onze waardering uit voor de inzet van GGD Gelderland-Zuid die dit tot nu toe in onze regio heeft weten te voorkomen. Om dit in de toekomst beter te kunnen waarborgen is bovenregionale samenwerking nodig. Wij erkennen dat hiervoor eenmalig transitiekosten noodzakelijk zijn en dat personeelskosten door schaarste mogelijk kunnen stijgen.

Stijgende instroom bij Meldpunt Bijzondere Zorg

Al jaren is de druk op Bijzondere Zorg hoog: ieder jaar stijgt het aantal aanmeldingen. Dit heeft te maken met verschillende ontwikkelingen in de maatschappij waar GGD en gemeenten weinig invloed op hebben, zoals de wachtlijsten bij de GGZ. Er zijn afspraken met gemeenten gemaakt om het aantal trajecten bij MBZ te verminderen en de trajectduur te beperken door waar nodig eerder over te dragen naar reguliere hulp in het lokale veld. De verwachting is dat deze afspraken op termijn leiden tot een afname van trajecten, maar niet volledig dalen tot het niveau van 2018.

De afgelopen drie jaar hebben gemeenten incidenteel extra middelen toegekend die werden bekostigd vanuit de reserve 'beschermd wonen' van centrumgemeente Nijmegen. Omdat de hogere vraag aan MBZ en het tekort hierdoor een structureel karakter hebben, kunnen wij ons vinden in een structurele ophoging van de bijdrage.

Uitvoering Wmo-toezicht

Wmo-toezicht houdt toezicht op de kwaliteit van de geboden ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Dit toezicht vindt plaats naar aanleiding van signalen over kwaliteit en veiligheid van de ondersteuning aan kwetsbare inwoners. Daarnaast voert zij het calamiteitentoezicht uit. Het Wmo-toezicht is een door de gemeenten bij de GGD belegde uniforme taak.

De afgelopen tijd is gebleken dat de structurele capaciteit om reactief toezicht te houden op basis van signalen en calamiteiten onvoldoende is, er zijn achterstanden ontstaan. In het najaar 2023 werkt de GGD, in overleg met alle gemeenten, een voorstel met scenario's uit voor de uitvoering van het Wmo-toezicht vanaf 2025. We wachten dit voorstel af.

Rol GGD binnen GALA en IZA

De GGD speelt een belangrijke rol binnen het GALA en IZA. Vanuit regio Rivierenland en regio Rijk van Nijmegen zijn opdrachten verstrekt voor de advies- en kennisfunctie van de GGD. U geeft in uw kaderbrief aan dat de verstrekte middelen onvoldoende zijn om deze opdrachten te kunnen dekken en dat er hierdoor vanuit uniforme inzet aan deze opdrachten gewerkt wordt. Wij vragen u om, wanneer een opdracht niet uitvoerbaar

blijkt binnen het beschikbare budget, hierover tijdig in gesprek te gaan om tot een haalbare opdracht te komen.

Nieuwe wet- en regelgeving

Er komen een aantal nieuwe wetten aan die consequenties hebben voor informatiebeveiliging, functioneel beheer en digitoegankelijkheid. U vraagt hiervoor uitbreiding op diverse onderdelen. Wij staan kritisch tegenover dienstverlening waarvoor geen wettelijk kader is. Daarnaast begrijpen wij uit uw kaderbrief dat het deels om een transitie gaat, en het dus om incidentele middelen kan gaan. Wij verzoeken u om noodzakelijke kosten zoveel mogelijk op te lossen binnen de bestaande financiële kaders. Waar dit niet mogelijk is, vragen wij u om een onderbouwd voorstel met inzicht in de kosten en of deze structureel dan wel incidenteel zijn.

Financiële uitgangspunten

Vanwege bovenstaande ontwikkelingen, verwacht u op enkele punten een uitzetting. Wij verwachten dat deze goed onderbouwd worden. Slechts bij noodzaak, en enkel met een goed onderbouwd voorstel, is een financiële uitzetting te verantwoorden.

Daarnaast willen wij u meegeven dat wij van de GGD als GR van gemeenten verwachten dat zij rekening houden met de kwetsbare financiële situatie van gemeenten die de komende jaren verwacht wordt. U noemt dat het DB zich gaat oriënteren op kostenreductie. Wij zien voorstellen hiertoe graag tegemoet.

U noemt dat de GGD op dit moment niet gecompenseerd wordt naar aanleiding van stijgende inwoneraantallen waardoor er geen ruimte is voor het absorberen van autonome ontwikkelingen. Het DB stelt een werkgroep voor om de methodiek m.b.t. inwoneraantallen te bezien. Wij zien hier een risico op dubbelfinanciering omdat bij een aantal onderdelen van de begroting de realisatie van de dienstverlening als uitgangspunt worden genomen, en inwoneraantallen hier dus al indirect in verwerkt zijn.

Risico's voor 2025

Hoewel de inflatie de afgelopen maanden wat gedaald is, is hij nog steeds uitzonderlijk hoog en is de huidige indexering mogelijk niet hoog genoeg. Wij erkennen dat dit ook voor de GGD gevolgen kan hebben.

In de komende periode realiseert de GGD een nieuw kantoorpand in Nijmegen. Doordat de bestemmingsplanwijziging meer tijd heeft gevegd dan voorzien, zijn de lasten toegenomen. De bouwkosten zijn in de afgelopen periode fors gestegen door stijging van lonen, energielasten en bouwmaterialen. Zowel het bestuur als de raden zijn hier reeds over geïnformeerd en de kostenuitzetting is reeds vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GGD. Wij vragen u ons op de hoogte te houden van vorderingen.

Meer informatie

Als u vragen heeft kunt u contact opnemen met Joëlla van de Griend, accounthouder GGD, per e-mail j.van.de.griend@drutenwijchen.nl of telefoonnummer 088 432 7628.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert
voorzitter

drs A.B. Berendsen
griffier